

Успішне досягнення педагогічних цілей використання ІТ можливе в умовах функціонування інформаційно-навчального середовища, під яким слід розуміти сукупність умов, які сприяють виникненню й розвитку процесів інформаційно-навчальної взаємодії між учнем, викладачем і засобами ІТ, а також формуванню пізнавальної активності учня, при умові наповнення компонентів середовища предметним змістом певного навчального курсу.

Таким чином, на основі вищесказаного можна зробити висновок, що інноваційні технології позитивно впливають на процес навчання і виховання насамперед тому, що змінюють схему передачі знань і методи навчання. Водночас упровадження таких технологій у систему освіти в умовах становлення інформаційного суспільства ґрунтується на застосуванні комп'ютерів і телекомунікацій, спеціального устаткування, програмних і апаратних засобів, систем обробки інформації тощо.

Список використаних джерел

1. Серджіованні Т. Керування освітою й шкільне врядування / Т. Серджіованні. – Львів : Літопис. – 2002. – 440 с.
2. Тягло А. В., Воропай Т. С. Критическое мышление : Проблемы мирового образования XXI века / А. В. Тягло, Т. С. Воропай. – Харьков, 1999. – 356 с.
3. Даниленко Л. І. Теорія і практика інноваційної діяльності в загальній середній школі // Управління освітою. 2001. №3. С. 18-24.

УДК 376.1

Козьма А.М.,
магістр спеціальності «Освітні, педагогічні науки»,
Мукачівський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Внаслідок реформи освіти в Україні та появи НУШ викладання повинно проходити цікавіше і ефективніше. Важливим в реалізації завдань НУШ є запровадження в школах сучасної освіти за допомогою цифрових технологій та навчання через них.

Стрімке впровадження цифрових технологій в життя суспільства, є основною рисою сьогодення, а для більшості професій уміння ефективно використовувати їх засоби, стає поступово необхідним.

У Концепції Нової української школи [2] зазначено, що наскрізне використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі має стати інструментом забезпечення успіху реформи. Отже, лише компетентний у сфері інформаційно-комунікаційних технологій учитель початкових класів може забезпечити системне, наскрізне впровадження цифрових технологій у процесі вивчення всіх навчальних предметів, взаємодію учнів між собою та з учителем, здійснення досліджень, індивідуальне навчання.

Автори нового освітнього стандарту [2] розглядають інформаційно-цифрову компетентність як впевнене й водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, у публічному просторі та приватному спілкуванні. Ця компетентність включає інформаційну й медіа-грамотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, уміння працювати з базами даних, навички безпеки в Інтернеті та кібербезпеки, а також розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо).

Доступність і простота інформаційно-комунікаційних технологій сприяють широкому використанню їх засобів в освітньому процесі, оскільки вони забезпечують його інтенсифікацію, збільшують швидкість та якість сприйняття, розуміння та засвоєння знань [3].

Концептуальною еталонною моделлю цифрової компетентності педагога є DigCompEdu, яка розроблена дослідницьким центром Європейської Комісії. Вона орієнтована на фахівців усіх рівнів освіти, починаючи з раннього дитинства до вищої освіти

та освіти дорослих, включаючи загальноосвітню і професійну підготовку, навчання осіб з особливими потребами та неформальне навчання.

У моделі визначено сфери цифрової компетентності педагога та її складові, серед яких:

- професійне залучення (використання засобів цифрових технологій для спілкування, співпраці та професійного розвитку);
- цифрові ресурси (пошук, створення і поширення цифрових ресурсів);
- навчання та викладання (управління та організація використання засобів цифрових технологій у навчанні);
- оцінювання (використання засобів цифрових технологій і стратегій для вдосконалення цифрового оцінювання);
- розширення можливостей тих, хто навчається (упровадження цифрових технологій для вдосконалення інклюзивної, індивідуальної освіти та активного залучення учнів і студентів);
- сприяння цифровій компетентності учнів (забезпечення можливостей креативного та відповідального використання цифрових технологій для роботи з інформацією, комунікації, створення контенту і розв'язування проблем) [1].

Відповідно до представленої моделі сформована цифрова компетентність дозволяє вчителю не лише використовувати засоби цифрових технологій для професійної взаємодії з колегами, учнями, їхніми батьками, власного професійного розвитку, забезпечення стратегій навчання, орієнтованих на учнів, їх оцінювання, підвищення ефективності зворотного зв'язку у процесі навчання, але й передбачає набуття ним умінь та досвіду формування інформаційно-цифрової компетентності учнів [3].

Таким чином, професійна діяльність учителя початкових класів полягає в тому, що він адаптує учнів до нового для них середовища та першим демонструє значення й переваги інформаційно-комунікаційних технологій не тільки як засобу для ігор, але і як знаряддя навчальної діяльності.

Використовуючи можливості інформаційно-комунікаційних технологій, педагог спонукає учнів до вирішувати проблеми активного навчання, заохочує до взаємодії, співпраці, сприяє формуванню вмінь, створювати нові знання. Саме тому перед сучасною вищою освітою постає завдання формування цифрової компетентності сучасного вчителя, який повинен бути готовим до реалізації нових ідей, використання інформаційних технологій задля підвищення якості навчального процесу в закладах освіти.

Список використаних джерел

1. Ілійчук Л.В. Цифрова компетентність як важливий компонент професійної компетентності сучасного вчителя. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи» (12-18 травня 2020 року). Запоріжжя, 2020. URL: <https://drive.google.com/file/d/1yHnYuJFnnuNcIn6VRvB18nB0uoSRHV1Z/view>
2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
3. Тимченко О. В. Формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх фахівців освіти / О. В. Тимченко // Народна освіта : електронне наукове фахове видання. – 2019. – Вип. № 1 (37). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5548

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>